

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Égető kérdés.

Pécs, 1899. április 26.

Egy égető kérdés tartja lázas izgatottságban az egész város lakosságát s ez a folytonos mizériákkal fenyegető vízszükség mikénti megszüntetésének a kérdése. Sajnos, nem szükséges elméleti fejtegetésekbe bocsátkoznunk, ismerjük valamennyien gyakorlatból, milyen óriási kalamitásokkal jár egy városra nézve, ha nincsen elegendő vize. Fenyegetve van a közegészség, közbiztonság, közbiztonság, mikor a háztartások vízszükséglete minduntalan a legnagyobb mérvű korlátozásnak van alávetve, mikor nemcsak a kertek öntözésére, de az utcák és terek locsolására sincsen viz s a város lakossága kénytelen folyton portengerben élni, mikor tűzveszély idején tehetetlenül állunk a pusztító elemmel szemben, mert hiába nyitogatjuk a tűzcsapokat, azok szárazak maradnak. Hogyan számithassunk a város fejlődésének alapfeltételét képező ipari tevékenység föllendülésére, virágzó új ipartelepek keletkezésére, ha a minduntalan jelentkező vízszükség első jelenségeire első sorban a már meglevő ipartelepektől is kénytelenek vagyunk megvonni az üzemükhöz szükségeltető vizet.

Nagyon érthető tehát, hogy a nagyközönség körében gyökeret vert izgatottság átterjed a városi közgyűlésre is, mihelyt ez az égető kérdés ott fölüti a fejét s a közgyűlés nem volna igaz kifejezője a la-

kosság hangulatának, ha ezt a kérdést ott minduntalan fölszínre nem hoznák. Nem oszthatjuk tehát a polgármesternek a tegnapi közgyűlésen tett ama megjegyzését, hogy Littke József a hajánál fogva rántotta elő a vízkérdést, mert ha van kérdés, amely mindig aktuális, úgy bizonyára a vízkérdés az városunkban.

És éppen azért, mert ez a kérdés, a melynek megoldása már évek óta huzódik, annyira égető, a város közönsége nem elégedhet meg azzal a polgármesteri jelentéssel, amely arról szól, hogy ezt ismét Budapesten akarják a miniszteriumban folytatott tárgyalásokkal megoldani. Elég volt már a huzavonából, mert az eddigi kísérletezések is éppen az idegen szakértők tapogatózása következtében hamis nyomon indultak, rengeteg pénzaldozatba kerültek s eredményre még sem vezettek.

Ilyenek voltak azok a furások, a melyeket a déli részeken elterülő lapályban eszközöltek s a melyek mikor eredményre nem vezettek, a szakértő tudomány elkalandozott egészen a Drávaig, északi irányban pedig a hegyháton kutatott, csak a saját hegyi vizeinket hagyta figyelmen kívül, mintha senkinek fogalma sem lenne arról, hogy a városunk fölött elterülő hegység milyen gazdag fakadó forrásokban, a melyeknek foglalása és alkalmas helyeken való furatások által való föltárása kétségtelenül képes lenne szolgáltatni azt a vízmennyiséget, a melyet a messze távolban keresnek.

De hát a közvélemény nyomásának engedve, mégis ráadták a fejüket, hogy hegyi viz után kutassanak s ime már az első furatás fényesen igazolta, hogy van viz hegyeinkben bőven, csak hogy ennek a furatásnak a körülményei megint olyanok voltak, hogy azt a látszatot adták a dolognak, mintha hegyi forrásaink diszkreditálása lenne a cél. Nem mondjuk, hogy ez tényleg így is van, de az kétségtelen, hogy a hely megválasztásában az előrelátásnak olyan hiányát tapasztaltuk, a mely annak a látszatnak méltán tápot szolgáltatott.

Ugy a tapasztalat, mint tudományos kutatások igazolják, hogy a hegyeinkben fakadó források tiszta, használható ivóvizet szolgáltatnak s ha itt-ott baj volt, ezt mindig a vezetékben történt infekció okozta. Nos a bálicsi furásnál nem magasan fekvő, tehát tisztább talajt választottak, hanem furtak a völgy fenekén, egy nagy trágyadomb tövében, ahol a talaj természetesen már telítve volt az évek óta beszüremkedő trágyalével, ahol tehát előre feltehető volt, hogy az az infekció, a mely némely vizeinket a fertőzött talajban vezetett rossz csövekben érte, itt már a forrásnál mutatkozni fog, mert a talaj már a forrásnyitás helyén fertőzve van.

Igy is történt. A furás eredménye bővizű forrás feltárása lett s a mérnöki hivatal erről örömmel tett jelentést, de a viz szakértői vizsgálata konstataulta, hogy az emberi használatra alkalmatlan, minek

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Abrádozó szerelemből . . .

Abrádozó szerelemből
Kis kápolnát építettem,
S oltárára téged, lányka,
Helyezett a képzeletem.

És ide járt imádkozni
Lelkem minden reggel, este,
Hogy az oltárt, reménységét,
Áhitattal felkeresse.

Régen volt, tán nem is igaz;
Lehet, hogy csak röpke álom —
Romba dőlt a kis kápolna
És más áldoz az oltáron . . .

Álom, való, rút csalódás?
Legyen bármi, ugy fáj nekem . . .
Kétségbe esve űzöm tőlem —
S mégis fogva tartja lelkem!

Fis-Kalisch

Itt hagyta! . . .

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Itt hagyta! bennünket szomorú, bánatos szívvel megtörve, egy szomorú emléket hagyva hátra.

Itt hagyta! szerető férjedet, azt a férfit, kit úgy szerettél, úgy imádtál, kinek oly sokszor letörölted homlokáról a munka okozta izzadságot, kinek annyira igyekezted megédesíteni életét, ki iránt mindig oly önzetlenül viselkedtél.

Most egyszerre önző lettél: osztozkodtál férjeddal. Itt hagyta! őt négy gyermekével és te elköltöztétél a másik négyhez, azokhoz, kik rövid idő alatt bejárták e világ többé-kevésbé girbe-görbe utjait.

Hát most jól érzed magad? Tudsz pihenni hűvös helyeden? Te, ki oly nagyon féltetted hozzátartozóidat. Te, ki annyi igaz könnyet ejtettél, ha bármelyiket is veszély fenyegette? Talán terhes volt már ez a sok gond?

Itt hagyta! elaggott, megtört édes anyádat, egy oly sebbel jó szívében, melyet az idő, a legjobb orvos sem lesz képes teljesen begyógyítani soha!

Meghalt az ő szeretett, édes, egyetlen leánya, az ő vigasztalója, aki annyiszor örködött betegágya mellett, hogy ő tudjon még gyermekeiért imádkozni a Mindenhatóhoz, aki

megengedte, hogy gyermekeit fölnevelhesse. És most, amidőn legjobban szüksége volt reád, hogy e nagy munkában is segédkezzél neki, itt hagyta! és elköltöztél oda, ahol nem láthatja többé, mint ontod te is könnyedet, ha őt valami bánat éri.

Itt hagyta! gyermekeidet, ezeket is megosztva, kettőt már szárnynyal, ezek már tudnak repülni; de a másik kettő még nem tud, ezeknek hiányzik a mester, ki őket erre tanítja. És te mégis elköltöztél? Behunyta! szemidet, mely már a könnyet nem bírta; pedig most e földön is oly jól érezhetted magad! Hisz te magad is hányszor mondtad: »Csak itt az én otthonomban érzem jól magamat.«

Önző lettél, itt hagyta! ez otthont, ke-restél és találtál egy másik, tartósabb otthont, nem törődve a sok nehéz bánattal, melyet a hozzátartozóknak ezáltal okoztál.

Itt hagyta! engem most, amidőn tán legnagyobb szükségem lett volna reád. Mennyi könnyet hullattál miattam? És te voltál világító tornyom az élet tengerén. Bármerre hánytvetett is a vihar, a te jóságod partra vezetett. Mihelyt megláttalak, tudtam, hogy partra érek. És most egyszerre elaludt a gyertya, fénytelen lett a csillag, leomlott a torony.

Én pedig most is küzdök a viharral — tán még jobban, mint valaha — sajkámat ide-oda hányja-veti a vihar és én nem tudom,

folytán aztán a föltárt dús forrás bekapcsolása a vízvezetékbe elmaradt.

Mondják, hogy a trágyadomb eltávolítása s a talajnak megfelelő tisztítása folytán ez a víz most már egészen tiszta s az egészségre ártalmatlan s ennek adott kifejezést Littke is a városi közgyűlésen, de megerősíteni látszik ezt a polgármesternek az a ténye is, hogy a Hirschfeldnek adott bevezetési engedélyt, melyet a főkapitány a járványbizottság utasítására beszüntetett, ismét megújította, mert nem tételezzük föl a polgármesterről, hogy abban az esetben, ha az a víz még most is olyan egészségellenes volna, mint a járvány idején, a járványbizottság által szükségesnek tartott betiltást megszüntette volna csak azért, mert most már nincsen járványbizottság, amely ez ellen tiltakozzék.

Nos ha így áll a dolog, ha ez a víz most már használható, mért késnek azt a vízvezeték számára foglalni? Vagy ha az egyáltalán nem használható, miért nem zárják el egészen s mért nem iparkodnak az ottani vizeket más egészséges helyen újra föltárni, hisz hogy víz van ott elég, arról most már meggyőződtek.

De ebből a tapasztalatból nem ezt az okulást merítették, hanem azt, hogy a többi hegyi források vize is már a fakadás helyén rossz. Legalább erre enged következtetni a tanácsnak az a javaslata, amely a Petrezselyem-forrás vezetékének helyreállítását a forrás előzetes szakértői megvizsgálásától akarta függővé tenni; pedig ez a víz már emberemlékezet óta van közhasználatban a nélkül, hogy valaha csak a legtávolabbról is fölmerült volna az a gyanu, miszerint az az egészségre ártalmas lehetne.

Hogy hegyi vizeink emberi élvezetre alkalmatlanok lennének, azt csak a szerencsétlen Hirschfeld-féle furás vetette föl-színre, de ezt a téves nézetet eltemethetjük annak a fertőzött talajban föltárt forrásnak a végleges eltömésével s akkor

aggodalom nélkül láthatunk hozzá a vizmizériának hegyi forrásaink igénybe vételével való orvoslásához.

H i r e k.

Pécs, 1899. ápril 26.

Tarkaságok.

A balokányi tó békái — jelentjük alázattal — mottót változtattak. A jól ismert jelige helyett, melynek dallamos elbrekegése a liget fái alatt visszhangzott és mélabuszenét szolgáltatott a padokon holdvilágos estéken megvonuló szerelmes párok csókcuppánásai mellé, — most ez a jelszavuk:

— Urak a rabok! . . . Urrak a rrrak-bok! . . .

És a balokányi tó békáinak teljesen igazuk van. Még csak a szent meggyőződésüket se akasztották szögpre, mint tette egy bizonyos Tisza Kálmán, mikor köpönyeget fordított.

Mert hát a rabok mostantól kezdve csakugyan urak. Nagyobb urak még *Schmira* Károlynál is, a kit annak idején a sajtóügyi végtárgyalásáról fiakkeren vittek be a börtönbe, — őket ezentúl a végtárgyalásra is fiakkeron hozzák le az ügyészség börtönéből a törvényszéki palotába.

Hiába, a humanizmusnak hive az igazságügyi kormány is. Sok huza-vona után hát végre megszűnik a raboknak fegyveres börtönörök közötti sétája a Széchenyi-téren át a Nepomuk-utcába s nem fordul fel — mint tavaly előfordult — hogy az irgalmasok temploma előtt összetalálkoznak — kereszt és a szurony, az ártatlanság és a bűn, körmenetek alkalmával.

Hanem hát a magas és atyáskodó kormány nemcsak a rabokról gondoskodik, hanem azokról is, a kikből a — rabok lesznek. Pártfogása alá vette a pálinka hiveit s ezután nyáron este nyolc óráig nyitva lehetnek, sőt nyitva is kell lenniök a pálinkaboltoknak. Hadd fogyjon a geberdusz; hadd legyen Magyarországon minden embernek esteli harangszóra egy pohár pálinkája, illetve nyitva levő butik, a hol azt felkörttyantja.

A geberdusz hivei bizonyára méltányolni fogják a pénzügyminiszternek róluk történt atyai gondoskodását és legalább is huszonegytagu küldöttséggel fogják megköszönni kegyes és liberális gondolkodásra valló rendeletét. Milyen felemelő jelenet is lesz az, mikor a hu-

életével véget ért a te mindvégig áldott jó életed.

Még most sem tudjuk felfogni, hogy hagyhattál így itt bennünket ily gyorsan. Ugy tettél most is, mint midőn valaki segélyedre szorult: gyorsan cselekedtél!

De ez esetben gyors távozásod annál nagyobb súlylál nehezedett szívünkre és te sem láthatod a számtalan könyveket, nem hallhatod a nehéz, bánatos sóhajokat, melyek szorult keblünkől oly sűrűen előtörnek.

És ha mindez szemrehányásképp hangzik is, mégis el kellett mondani, tán könnyített bánatos szívemen, tán erőt fog adni, hogy tovább küzdjek az életben, melyben küzdenem kell.

És ha majd végig küzdöttem én is ez életet, ha majd én is belefáradok a felebaráti szeretetbe, ha majd én is meglátogatom azokat, kik elhagytak és elköltöztek egy jobb hazába: akkor is csak ez lesz üdvözletem hozzád: »Bocsáss meg, ha valaha bánatot okoztam jószágos szivednek!«

De gyermekeimet is meg fogom tanítani rá, hogy emlékedet tiszteletben tartsák; mindennapi imájukban lesz egy pár szó a te emlékednek szentelve. Meg fogom őket tanítani, hogy hasonlóké legyenek hozzád, hogy

szonegy geberdusz-lovag élén Pécsi Lajos, e derék és megtörhetetlen harcosa a geberdusz-emancipációjának, fogja szóvirágokkal ékes beszédben az összes pécsi geberdusz-ivók nevében köszönetét kifejezni *Lukács* László m. kir. pénzügyminiszter úr ő excellenciájának!

Hjah, így lesz a híres nevezetes Bánffy-kormány magnak maradt keményfejű minisztere is liberálissá. Mert változnak az idők s velők változnak nemcsak maguk az emberek, de a békák és a miniszterek jelszavai is!

Lám, *Aidinger* János se gondolta azt soha, hogy ő csak azért ült harminc évig a város nyakán, csak azért vonult teljes egészségben nyugdíjba, előbb azonban polgármesteri tekintélye súlyával megválasztatván magát országgyűlési képviselőnek, hogy rövid két évre rá akadjon Pécssett városatyja, a ki — városi mértékhibesítői felügyelőnek szánja őt! Hanem ezt az inkognito rejtőzködő városatyát kérdjük szeretettel: hát nem telt még be a mérték, nem volt elég a harmincéves *Aidinger*-basáskodás, most ismét a város nyakára akarja hozni a szerencsésen eltávolított *Aidinger*-t, pláne mértékhibesítői felügyelőnek?!

Vigyázzunk, mert ha ilyen kockázattal játszunk, csakugyan nem érjük meg a bajai dunai hid felépítését s nem utazunk rajta soha, hanem belezuhanunk a deficitek Dunájába s utazás helyett — uszás lesz a sorsunk, míg meg nem fuladunk!

Minek akkor aztán nekünk városi nemzeti muzeum, ha nem lesz város, a hol megalkantsuk s a nemzet nem a muzeumot látogatni, de bennünket a Dunából kihalászni vándorol milliószámban a Mecsek aljára? Minek lesz nekünk akkor akár a dolni-miholjáci, akár a viláfgorgalmi központtá válni óhajtó pécs-bátaszéki vasut, ha mi csak a füttyét halljuk, de fel nem ülhettünk reá?!

És végül minek akkor becses lapunknak hetenkint visszatérő »Tarkaságok« rovata, mikor, ha így haladunk tovább, a »tarkaságok« között nem irhatunk másról, csak csupa — zöldségről!?

Igric.

Napirend 1899. április hó 27-én.

Naptár: csütörtök, április 27. — Róm. kath.: Zita. — Prot.: Zita. — Görög-kel.: (ápr. 15.) Nagy-csütörtök. — Zsidó: Ijar 17. — Nap két 4 óra 53 perckor; nyugszik 7 óra 4 perckor. — Hold két 10 órakor este; nyugszik 5 óra 38 perckor reggel.

Időjárás. Kilitás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: enyhe, eső.

A megyei erdészeti bizottság ülése délután 3 órakor.

A szegényügyi választmány ülése a városházán d. e. 11 órakor.

példádat kövessék az igaz, hű szeretetben, a jóságban és nyíltszívűségben.

És te, ki most ott örülsz gyermekeid vizionlátásának, ki siettel hozzájuk, mert már nagy volt az idő, mióta elváltak tőled, kiket még ott tul is féltettél, ahol pedig ők már régóta oly nyugodtan pihennek, elsiettel hozzájuk, hogy ott is örökdjél fölöttük.

Tanítsd meg őket ott tul is imádkozni az ittmaradtakért; legyenek ők is hasonlóké hozzád!

Elsiettel bozzájuk, hogy ott tovább vezesd őket, de egyuttal itt hagyad a többi vezető nélkül. Átrubáztad ezt a gondot is megtört férjedre, ki már majd összeroskad a nagy bánat sulya alatt.

És mig te oly nyugodtan pihensz odalenn, addig ő, kit te mindig megkiméltél, nem találja helyét sehol idefönn. Nem tud nyugodtan lenni egy percig, mert nincs itt az, aki megosztja vele a gondot, aki jószágával elosztja a felhőket, melyek az élet küzdelmeiben feje fölött összetornyosulnak.

Azért ő némi vigaszt már csak az imában talál, melyet mindennap újra és újra elrebegnek ajkai és melynek végén mindig ott van:

— Imádkozzál értünk.

Steiner Béni.

melyik torony fogja ezután úgy megvilágítani utamat, mint azt te tetted?

Amidőn beteged voltam, egyik lázas éjszakán már ott voltam, a hova te valójában elzarándokoltál. És ott a már elköltözött daldárdistákkal elénekeltük: »Imádkozom érted!«

És te imádkoztál értem, és imádat meghallgatta az Ég: én megis gyógyultam. És most, a mikor én meggyógyultam, te belefáradtál az imádkozásba és elmentél oda, ahol nem láthatjuk könyeidet, nem hallhatjuk imádat; de azért mégis hallani vélem szavadat: »Imádkozom érted!«

És én is imádkozom a te lelki üdvösségedért, imádkozom, hogy ott fenn a menyekben is oly nyugodt, oly megelégedett légy, mint aminő most itt voltál a földön, a te otthonodban.

Itt hagyta annyi szegény embert, aki a sivatagban zarándokolva, ha hozzád ért, friss forrásra akadt, ahol fáradságából felüdülhetett. Ha ezek a források így kiapadnak, akkor az a szegény zarándok is elvész az élet sivatagában.

Itt hagyta az egész szép világot, épen akkor, mikor az legszebb, mikor a tavasz ifjútát új életre kelt. Itt hagyta a tavaszt, melyet úgy szerettél és a szabad természet új

— (**A püspök bérmantja.**) *Hetyey* Sámuel megyéspüspök ma reggel kezdte meg folytatólagos bérmantját Nagy-Dorogon. A püspököt bérmantjában *Perczel* Béla bonyhádi főszolgabíró kíséri.

— (**Baleset a Mecseken.**) Ma délután baleset történt a Mecsekhegyen. *Janka* Mihály tizennégy éves fiú fent járt a sziklák között s a keskeny útról véletlenül félrelépve, lezuhant s a bal karját eltörte. *Czifer* Elek dr. tisztí főorvos részesítette első orvosi segélyben a szerencsétlenül járt fiút, a kit aztán haza vittek szülei lakására, hogy otthon ápolják.

— (**Pályázat.**) A kaposvári kir. törvényszéknél egy 500 forint fizetéssel és 180 forint lakbérrel javadalmazott irnoki állás van üresedésben. Pályázati kérvények négy hét alatt adandók be a kaposvári kir. törvényszék elnökéhez.

— (**Háromszáznyolcvanhárom vidéki tőzsdeértesítési állomás.**) A hivatalos lap mai száma közli a kereskedelmi miniszter rendeletét a budapesti és bécsi gabonatőzsdek zárlatainak az eddigénél szélesebb körben való távirati közlése tárgyában. Erre nézve 383 új tőzsdeértesítési hivatalt szervez a vidéki posta, távirda és távbeszélő állomásoknál, hol a távirati értesítések megkaphatók s házhoz kézbesítésükért elő is lehet fizetni. Az új állomások között vannak: Alsó-Domboru, Baán, Bar.-Sellye, Barcstelep, Batta-szék, Bonyhád, Bród, Dárda, Dolni-Miholjác, Dugoselo, Gyöng, Igal, Lengyeltóti, Letenye, Lipik, Pakrác, Paks, Pécsvárad, Pincehely, Sárbogárd, Siklós, Szlatina, Szegzárd, Tamási, Tolna és Villány is.

— (**Hulla az erdőben.**) Mislény község határában levő erdőreszen, favágók a napokban egy körülbelül negyvenéves férfi holttestére akadtak, mely már körülbelül két hónapja feketik az erdőben. Az illető kilétének megállapítása végett megtették a szükséges intézkedéseket, s annyit már sikerült megtudni, hogy az illető nem a községből való. A hullán sem sérülés, sem külerőszak nyomai nem láthatók, s így nem lehetetlen, hogy az ember hirtelen halál áldozata lett.

— (**Két betörés egy éjjel.**) A tolnamegyei Gyöng községben történt, hogy az elmúlt éjjel Tanai István ottani lakos udvarába eddig ismeretlen tettes belopódzott s feltörve a pajta ajtaját, egyéb hiányában egy pár csizmát, meg egy használt fekete lószerszámot emelt el. Ugyanazon éjjel — mint értesülünk — egy másik betörés is történt, Sass Lajos ottani lakos házában, akinek meg az éléskamráját törte fel valaki és abból körülbelül tíz forint áru élelmi szert elcipelte. Nem lehetetlen, hogy a két betörést egy és ugyanazon egyén követte el. A tettest vagy tetteseket megyszerte körözik.

— (**Még egy miniszteri rendelet.**) Szegény hivatalos urak! Az utóbbi időben tetemesen megnőtt miniszteri rendeletek száma már ismét szaporodott egygyel. Ma-holnap már egy külön asztalfiókot kell a hivatali uraknak berendezniök a mind sűrűbben érkező miniszteri rendeletek koporsója gyanánt, mert ezeket a papirosokat csendesen, minden nagyobb procedura nélkül el szokás temetni. Csak nem tételezhető fel az urakról, hogy ők egy-egy miniszteri rendeletet elolvas-

sanak, vagy tán még annak foganatosításával is törődjenek. Ördögöt! A miniszter — mert persze annak egyéb dolga nincs — meghozza a rendeletet, szétküldi, a hivatali urak meg szépen eltemetik. Ha mégis eszébe jutna a miniszternek fessegetni a dolgot, akkor meg kellő tisztelettel jelentik, hogy a miniszteri rendeletnek teljesítését nemcsak hogy buzgalommal ellenőrzik, hanem hogy az a rendelet ő nagyméltósága dicséretére szörnyű módon bevált! Ezek pedig azon alkalomból mondatnak el, mert a már meglévő hernyó, veszett kutya, tuberkulózis és poszogó bogár elleni miniszteri rendeletek mellé a belügyminiszter elrendelte, hogy a megye és a város területén ez évben már eddig is többször előfordult gyakori vörheny megbetegedésekre tekintettel, a város és a megye szigorúan ellenőrizze a köztisztaságot, a miniszteri rendelet értelmében hirdetmény útján tanítsa a közönséget a vörheny ellen alkalmazandó óvrendszabályokra, akadályozza meg lehetőleg a több tagból álló családoknál a vörhenyben megbetegedettek otthon ápolását s ügyeljen arra, hogy a megbetegedésekről mielőbb tudomást szerezzen a hatóság. Excellenciás urunk, ön téved, ha azt hiszi, hogy ennyit teljesíteni s ellenőrizni a mi hivatalos uraink képesek. Legyen nyugodt nagyméltóságod, az ön nagy gonddal megszerkesztett s valóban üdvös rendelete nem-sokára abból a bizonyos asztalfiókból fog elkeseredetten ön felé mosolyogni s sóhajtvá gondol majd szülőföldjére, a szép Budapestre!

— (**Hamis forintosok.**) Szentlőrincen két szatócsboltos egy-egy ezüst forintos hamis pénzt hozott forgalomba. Mindkettőt lefoglalta azonban a hatóság s megindították a kereskedők ellen a vizsgálatot. Azok azt vallják, hogy a hamisaknak talált forintosokat ismeretlen vevőktől kapták s magukazért adtak rajtuk tovább, hogy ne károsodjanak. Most a nyomozás annak kiderítése végett folyik, hogy kik voltak a hamis forintosok készítői.

— (**Álmában lopták meg.**) *Ledika* József a nagybicsérdi csárdában addig nézegetett a pohár fenekére, míg fejébe szállt a bor és a korcsma udvarán leverte a lábáról. Ott aludta az igazak álmát sokáig, de mire magához tért, azt vette észre, hogy meglopták alvás közben. A zsebében ugyanis nem találta a pénztárcáját, melyben tizennégy forint volt. Az esetet feljelentvén, megindult a nyomozás s most keresik a tettest, ki a bortól levert embert álma közben kizsebelte.

— (**Halált okozó súlyos testi sértés.**) Említettük a napokban, hogy Okorághon *Sipos* Lajos ottani lakos *Tolnai* Ferencen súlyos testi sértést követett el. A megsebesült ember sebeibe másnap behalt s mivel attól lehetett tartani, hogy *Sipos* e miatt vagy öngyilkos lesz, vagy szökést kísérel meg, most letartóztatták és bevitték a szentlőrinci járásbíróshoz, hol folytatják ellene a vizsgálatot a halál okozó súlyos testisértés ügyében.

— (**A rakoncátlan vendég.**) *Scheiber* József oszrói korcsmároshoz betért a minap *Pici* József oszrói lakos. A vendég egy-két liter bor elfogyasztása után rakoncátlan-kodni kezdett a korcsmában, mire a korcsmáros kiutasította. *Pici* József ki is ment a korcsmából, de boszúból bevverte a korcsma ablakát. A káros ezért feljelentette a bíróság-

nál, hol majd kérdőre vonják a boszuálló rakoncátlan vendéget.

— (**Vesztett macska.**) *Darabos* Lidi és *Hatta* Juli botykai asszonyokat a múlt héten egy macska megharapta és az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy az állat veszett volt. Ennélfogva tegnap a két asszonyt Budapestre szállították a Pasteur-intézetbe.

— (**Tüzek.**) *Ország* Lajos kisteleki nagybirtokos birtokán tűz volt a napokban. Leégett egy kazal szalma, melyet *Majlinger* László uradalmi cselédnek negyedfél éves fia okozott, ki gyufát kerített és azt ott a kazal mellett gyujtogatta. A kazal tüzet fogott, mit *Sebők* Lina és *Herczeg* Teréz cselédek észrevettek, lármát is ütöttek, de a tüzet már nem lehetett elfojtani. A fiukra felügyeletet nem tartó szülők ellen a bíróság gondatlanságból okozott tűzvész miatt megindította a vizsgálatot. Hasonlóan gondatlanságból származott tűz volt Pellérdén is. *Tóth* József ottani lakos ugyanis Pécsen járt a napokban s itt egy szivart vévén, azt füstölve ért haza kocsijával. Otthon a kocsi felkapaszkodott a kis fia, kinek odaadta az égő szivart. A fiucska a szivart a kocsiiban levő szalmára ejtvén, azt úgy tolták be a kocsiszinbe, a hol a szalma meggyuladt s róla a tűz a szinre is áttejedvén, azt elpusztította. A kár itt meghaladja a 300 forintot.

— (**Vasutiak előléptetése.**) A vasutasok körében nagy most az öröm, mert a m. kir. államvasutak igazgatósága körülbelül kétezer hivatalnokot léptetett elő magasabb fizetési rangfokozatba. Ezek azok az előléptetések, melyeknek a hivatalnokok számára már f. é. január hóban kellett volna megtörténni, de az országgyűlésen a költségvetés megszavazva akkor még nem lévén, az előléptetések foganatosíthatók nem voltak s így történt meg az is, hogy ezek az előléptetések csak 1899. évi április hó-elsejétől érvényesek. Ezzel természetesen a hivatalnokok három hónapot vesztek. A m. kir. államvasutak pécsi forgalmi főnökségének kerületében a következő tisztviselők léptek magasabb fizetési rangfokozatba: *Wolleszky* Károly pécsi állomásfőnök 1300 frtról 1400 frtra, *Baranyay* Pál ellenőr, a pécsi állomáson, 1200 frtról 1300 frtra, *Polatsek* László, darányi állomásfőnök 1000 frtról 1100 frtra, *Horváth* Menyhért Béla a m. á. v. barcsi képviselője 1000 frtról 1100 frtra, *Kiss* Gyula hivatalnok a pécsi forgalmi főnökségnél 1000 frtról 1100 frtra, *Görög* Mór baranya-szentlőrinci hivatalnok 800 frtról 900 frtra, *Istók* Jenő pécsi forgalmi hivatalnok 800 frtról 900 frtra, *Szilvási* István pécsi hivatalnok 600 frtról 700 frtra.

— (**A diszpolgári oklevél.**) *Báró* *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter diszpolgári oklevelét már munkába adták. A diszpolgári oklevelet *Rihmer* könyvkötő készíti s mihelyt készen lesz vele, a közgyűlés határozata folytán a polgármester vezetése alatt husztagu küldöttség viszi fel Budapestre a diszpolgári oklevelet a honvédelmi miniszternek.

— (**Megrendítő szerencsétlenség.**) érte *Németh* Istvánné balaton-szentgyörgyi községhez tartozó battyan-majori lakosnőt. Délután 3 óra tájban a zimonyi berekben a határáron keresztül akart menni két gyermekével. György nevű hat esztendő-

fia át is ment a szűk bürün; az anya és 5 éves kis Mária nevű leánya követni akarták a fiut, de a bürű hirtelen felfordult és mindketten a vízbe estek. Az anya nagy erőfeszítéssel megmenekült, de a kis leányt a sebesen rohanó víz elragadta. A kétségbeesett anya többekkel keresésére indult, de eddig még nem tudták megtalálni. A szerencsétlenségért az a község felelős, melyhez a baleset színhelye tartozik. Ugyanis vétkes gondatlanság az afféle átjárók biztonságára nem ügyelni.

— **(Ellopott zsebkendők.)** Ma reggel a piacon Senfter Róza pécsi lakos gyolcsárusnőtől, egy eddig ismeretlen tettes, egy tucát vászon zsebkendőt ellopott. Hogy ki volt, azt most még nem tudni. Majd kisüti a rendőrség.

— **(A város szegényügyi választmánya)** holnap (csütörtökön) délelőtt 11 órakor ülést tart a városháza közgyűlési nagytermében. Az ülésen folyó ügyeket intéznek el.

— **(Elfogott templomrabló.)** Megirtuk a napokban, hogy a szabolcsi templom ajtaját betörték s a templom perselyét felfeszítvén, abból a benne levő 86 krajcárt ellopták. A nyomozás kiderítette, hogy a betörést Deák János bányász követte el, ki a temetőből vitt egy darab téglát, azzal leverte éjnek idején a templom ajtajának zárját s ugyanígy hatolt be a templomba. A feltört persely tartalmából 36 krajcárt nyomban elivott egy kocsmában; a többi pénzt megtalálták nála. A betörő Poroszországba akart kimenni s azért hatolt be a templomba, hogy utiköltségre válót lopjon. Most az ügyészség börtönében ül.

— **(Adóhivatali kinevezés.)** A kaposvári kir. pénzügyigazgatóság Landler S. Sándor tapsonyi lakost, a csurgói kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká kinevezte.

— **(Farkas új bandája.)** Megirtuk nemrég, hogy Farkas Sándor a Füredi-féle zenekar vezetését vette át. Farkas ez új zenekara minden tekintetben igen jó erőkből áll, kiknek az új primás vezetése alatti bemutatkozását mindenütt siker koronázza. A banda minden egyes tagja igen jó zenész s különösen kitűnnek Radics Károly cimbalmos és Schlotthauer Aladár, a kisbögös, a ki a cellot igazi virtuozitással kezeli.

— **(Talált kocsi.)** A Nagy-Kozár melletti Zsemenye pusztán a napokban egy kocsit találtak szénával megrakva. A kocsit beszállították a községbe, ahol igazolt tulajdonosa átveheti.

— **(Elvitték a derest.)** Glöckner János csontosai csárdai lakostól egyik közelmúlt éjszaka egy veresderes, négy éves, csillagos homloku lovat elloptak. A ló az istállóba volt bekötve, melynek ajtaját az ismeretlen lóköltők könnyű szerrel felnyitották s ugyanígy lopták el a derest, melyet most keres a csendőrség.

— **(Tolvaj csavargók.)** Weber Antalné, hidori lakosnőt a napokban meglopták. Behatoltak lakásába fényes nappal s elvittek onnan egy szekrényből kilenc forintot. A káros feljelentésére megindított nyomozás során a tettesek azonban csakhamar kézrekerültek Stircinger János diakovári, Scholl Éva diósberényi és Scholl Apollónia, schönbergi csavargók személyében, kiket bekisértek a pécsváradai járásbíróhoz, hogy elvegyék a lopásért büntetésüket.

— **(Meg akarta ölni az apját.)** Kölkeden véres merénylet megkísérlésére vették fel egy fiu az apja ellenében. Bózza József, ottani lakos ugyanis hasonnevű fiát a jóutra akarván téríteni, szigorúan megdorgálta azt egy átdorbézolt éj után. A fiu erre annyira dühbe jött, hogy fejszét ragadott és azzal támadt apjára. Agyon is ütötte volna, ha az apja el nem menekül előle. Az elvetemült fiut letartóztatták és bekisértek a mohácsi járásbíróhoz börtönébe.

— **(Álkulessos tolvaj.)** Dunaszekcsőn Németh József ottani lakos házába — távolléte alatt — álkuless segítségével valami ismeretlen tettes behatolt és ellopta annak egy szekrényből hetvennégy forint készpénzét. Az eset kiderülvén, a káros jelentést tett róla a hatóságnak s kifejezte abbeli gyanuját, hogy egyik szomszédja követte el a lopást. A szomszéd ellen most folyik a vizsgálat.

— **(Elfogott körözött egyének.)** A siklósi csendőrség letartóztatta Tóth Lajos harkányi illetőségű, hely és munkanélküli csavargót, a kit a budapesti törvényszék súlyos tetisértésért országsszerte köröztetett. Az elfogott körözött egyént átadták a siklósi járásbírósnak, honnan Budapestre fogják szállítani. Egy másik körözött egyén is lépre került a napokban. Ez hozzá még csavargó leány is, kit az ujvidéki törvényszék köröztetett lopás miatt. Scholl Mária, gádi illetőségű leány ez, kit Pécsváradon fogtak el s átadták a bíróságnak, hogy büntetése kiállása végett Ujvidékre kísérjék.

— **(Betörés.)** Siklóson a napokban betörték Nyáry Gyula és Török János prés házaiba és onnan nagyobb mennyiségű bort, pálinkát s ruhaneműt loptak el. Az ismeretlen betörőket nyomozzák.

— **(Tanuló ifjuság a Vigadóban.)** A pécsi főgimnázium tanuló ifjuságának nagyobb része tegnap délután öt órakor látogatta meg a Vigadó nagytermében a kinematográf előadását, melyet ez alkalommal Bianci Angelo a tanuló ifjuság számára rendezett, s melynek különösen sikerült képekben ammergaui felvétel után a passio-játékot, Krisztus kálváriáját mutatta be. A kinematografot legközelebb a polgári leányiskola növendékei fogják megtekinteni.

— **(A pálinka áldozata.)** Zvingler József szászvári lakosnak négy éves kis fiát a házigazda vasárnap reggel elküldötte egy deci pálinkáért. A kis fiu utközben a gonosz italt megivogatta, úgy, hogy vajmi keveset vitt belőle haza. Otthon észrevették rajta, hogy be van csipve, azért diványra fektették abban a reményben, hogy ha ki aluszsza magát, nem lesz baja, de egyszer csak görcsöket kapott és akkor hívták az orvost. Már késő volt, segíteni nem lehetett s a kis fiu reggelre meghalt. A hatóság részéről most folyik a vizsgálat.

— **(Kétéves énekesnő.)** Az amerikai lapok sokat irnak most egy csodagyermekről, a kétesztendő Mildreg Estelláról, a kinek bámulatos zeneérzéke van. Az első hallásra elénekli a legnehezebb dalt is s e mellett hangja oly édesen csengő és oly kifejező, hogy megremegteti a sziveket. A csöpp teremtetés, a kinek rendkívül fényes jövőt jósolnak, már nyilvános hangversenyt is adott,

most pedig, természetesen, hangverseny-köruttra indul. Ennek a csodagyereknek az arcképét közölte a »Budapest« egyik közelebbi száma. Egyáltalán a »Budapest«-nek nagy érdeme, hogy nemcsak a napi eseményeket illusztrálja, hanem a hazai és külföldi nevezetesebb egyének arcmásaival is megismerteti olvasóit. Ezrekre rug a közlött illusztrációk száma. Tagadhatatlan, hogy ezen a téren egyedül áll a »Budapest« a napi sajtóban. Aki tehát az eseményeket a művészies illusztrációkban is óhajtja látni: annak bátran ajánlható a »Budapest« képes politikai napilap; annál is inkább, mert terjedelméhez képest rendkívül olcsó: egy hónapra 1 frt; negyedévre 3 frt. A megrendelések és előfizetések a »Budapest« kiadóhivatalához Budapest, IV. Sarkantyus-utca 3. sz. a küldendők. Ugyanott kívánatra mutatványszámokat is lehet kapni.

— **(Lovak a járdán.)** Hiába beszélgetünk századvégről, hiába kiáltanak ránk kiagyót-békát a rossz nyelvek, hogy hát erőt vett rajtunk a modernizálás. Egyszerűen tagadjuk. Ma délelőtt is olyan idillikus pusztai jelenet játszódott le a siklósi-utcában, melynek láttára akármelyik alföldi embernek hangerőben dobogott volna a szive. Valóságos pusztai csendélet. Ugyanis a csendőrlaktanya tájékán, fent az aszfaltos járdán, két jól megtermett csikó üzte pajzán játékát, annyi kedvességgel s annyi fiatalos hévvel, hogy a járók kelénytelenek voltak a kilátásba helyezett rugásoktól való félelmükben, a kocsiutról gyönyörködni a ritka látványban. A jókedvű csikók pedig akként kerültek a járdára, hogy Meszes József üszögi gazdálkodó a kocsija mögé kötve hozta be őket, s a lovacsák valahogy elszabadultak. Természetes, hogy a pusztai idillért, Meszes Józsefet fogja számoltatni a rendőrség.

— **(Egyházmegyei hírek.)** Koch Gyula, aki nemrég tartotta ujmiséjét, mint segédlelkész Kéméndre küldetett ki. — Szákovics Ottó, kémendi segédlelkész püspöki levéltárossá nevezetett ki.

— **(Talált hulla.)** A szilvás-szentmártoni határ egy félreeső vízmosásos részében a pásztorfiúk egy feloszlásnak indult hullára akadtak s jelentést tettek róla a községi bírónak. A kaposvári főszolgabíró szombaton ment ki a helyszínére s a hullavizsgálat megállapította, hogy a hulla már hetek óta rothad a vízmosásban s benne egy ismert koldusnót agnoszkáltak, ki nyilván a márciusi hóviharban tévedt el s a hideg áldozata lett.

— **(Verekedés részletekben.)** Furcsa história ez, de bizony megesett. Ugy történt a dolog, hogy két helybeli kocsis, Mátyus Imre és Nagy Antal, a buzatéren valamelyik szeszahajlékban összevesztek egymással és össze is verekedtek s ekkor Mátyus Nagyot kidobta az utcára. De később utána ment s a buzatéren utolérve, ismét kezelés alá vette ellenfelét. Itt aztán rövid ideig beállott a fegyverszünet, mignem Nagyban feltámadt a hősi vér és lépten-nyomon kísérve Mátyust, a Kosuth-utca elején újra kezdte a verekedést. Itt véget is ért a dolog, mert egy rendőr behozta a két beszeszelt magyart a torony alá.

— **(A leggazdagabb asszonyok.)** Amerikában, a dollárok hazájában, több millió asszony él, aki vagyonát maga szerezte.

Egy részéről már megemlékeztünk. De van még köztük egy pár nagyon érdekes alak. Ilyen első sorban King Henrietta asszony, az ó- és új világ legnagyobb földbirtokosnője. Férjéről, aki Texasban baromfi-tenyésztő volt és 1885-ben halt meg, nem örökölt valami nagy vagyont. De az erélyes asszony nem riadt vissza a munkától, birtokát megnagyobbitotta, a marhaállományt megsaporította, maga ment a vásárra, hogy a marhákat eladja, és csakhamar olyan vagyona volt, a melylyel más nyugalomba vonult volna vissza, de ő milliomosnő akart lenni, fáradhatatlanul tovább dolgozott és ma 600—700 ezer hektár holdnyi birtoka van, egy valóságos királyság, melyet ez a vas akaratu asszony autokrata módon kormányoz. Parancsának senkisémmel ellenszegülni. — Egy másik dollárkirálynő Bransford Susanne asszony, aki még nagyon fiatal és olyan szép, hogy vagyon nélkül is újból gazdag férjre tehetne szert. Ez a bájos kis özvegy vagyont mesés gyorsasággal szerezte. Férjéről, aki ezelőtt öt éve halt meg, az alig huszéves özvegy csak teljesen értéktelennek tartott bányákat örökölt. Bransford asszony megvizsgáltatta a bányák érceit és rájött, hogy elég bennük az ezüst a racionális kiaknázásra. Munkához látott és a bányák már az első évben 12,000 frankot jövedelmeztek. Ez a jövedelem egyre növekedett. Mult évben Bransford asszony egy aranybányát vett Eurekában, mely már az első évbenben öt millió frankot hozott és melyet az özvegy most 50 millió frankért sem akar eladni.

— **(Rituális vérvád-mese.)** Polnában, Csehországban március 27-én halálos fejségekkel és átmetszett nyakkal lelték meg egy Hruza Ágnes nevű leány holttestét és minthogy a gyilkosnak semmi nyoma sem volt, az antiszemita-izgatás hatalmába kerítette az esetet és ráfogta, hogy a leány zsidó rituális gyilkosságnak esett áldozatul. A lakosságot ez nagyon fölizgatta és egy polnai Hülsner nevű zsidó kereskedőt gyanusítottak, akit vizsgálati fogságba kellett helyezni, hogy a nép dühe elől megvédelmezzék. Most Prágából azt sürgönyzik, hogy a rendőrség Lieben külvárosban Janda szücslegény személyében a polnai gyilkost fölfedezte. Janda a ki tífuszbeteg volt, a gyilkosság idején Polnában volt, hogy a fris vidéki levegőn egy kicsit magához térjen. A mióta onnan visszatért, üldözési mániában szenved és maga ment a rendőrségre azzal, hogy őt a polnai rablógyilkos üldözi. Elmondta, hogy jelen volt a gyilkosságnál s látta, hogy a leányt egy ismeretlen megölte. Lakásán véres ruhákat találtak. Ebből a rendőrség azt következteti, hogy maga Janda volt a gyilkos, aki azonban a véres tettet elmezavarban követte el.

— **(Az antikváriusok ijedelme.)** Egy rendelet, a mely néhány nap mulva fogja elhagyni a kultuszminiszteriumot, remegésben tartja az antikváriusokat. Szól ezen rendelet a középiskolai tanítás új rendjéről, a mely bár a régi studiumokat, de új beosztással írja elő a középiskola osztályaiban. Egyetlen mentőhorgonyuk az antikváriusoknak, hogy a jövő-

esztendőben csak az első osztályokba terveznek változást. A következő osztályokba csak fokozatosan lehet bevinni az új rendet. Így is az idej földrajzi és természetrajzi iskolakönyvek eltűnnek az iskolapadokról, mert a régi könyvek ezt a két tárgyat együttesen tárgyalják, a jövőre mindenikre külön könyvet fognak használni, a melyeket a könyvkiadó-intézetek már nagyban készítenek is. Valamivel vékonyabb lesz az elsőosztályos latinkönyv is, a mennyiben jövő esztendőből fogva hét hetióra helyett csak hatban tanulják majd a latin nyelvet. A magyar órák száma is egygyel kevesbedik. Ugyanennyivel azonban bővül a földrajz és a számtan. Legnagyobb változás azonban mégis csak a testgyakorlásnál lesz, az új rend szerint a torna játékból vagy korcsolyázásból fog állani. Csak ha az időjárás miatt sem játszani, sem korcsolyázni nem lehet a szabadban, akkor szorúlnak be a tornaterembe. A szülőknek másik hasznuk az lesz, hogy a gimnázium és a reáliskola annyira közelednek egymáshoz, hogy például már a jövő évre a kétféle iskola első osztályai között csak annyi lesz a különbség, hogy az egyikben a latint, a másikban a németet tanítják idegen nyelv helyett.

Művészet, irodalom.

○ Balla Kálmán a Nemzeti színházban. A Somogyi-féle szintársulat volt tagja, Balla Kálmán — szerződötés céljából —

ujabb terméke volt, persze csakis az akkori tehetségek, a költők és bölcselkedők szemében.

Feri nem tartozott ez osztályok egyikéhez sem. Nem is tudott mással foglalatzkodni, minthogy lantját hangolgatta s néha pengette is, aztán meg változatosság okáért kinézett az ablakon, figyelte az időjárást, a melyből ép oly kevés eredmény sült ki, mint akár manapság a szélkóros meteorologusok hasztalan fáradozásából. Megfigyelő képessége azonban nemsokára oly foglalkozásra akadt, a mely bő táplálékot nyújtott szívének, fejének egyaránt.

A szűk utcában, épen ablakával szemben, lakott egy tisztas asszonyság, a ki jobb idők reményében sanyarogva élt a hosszú fonalakból, a melyeket csodaszép leányával pergetett az orsóról s nap-nap után oly hosszúra nyújtott, hogy azokkal akár az egész várost várostól, temetőstől, külvárosostól együtt bekerithette volna.

A két fonó különben nem a fonásra termett; jó házból származtak s azelőtt jólétben éltek. A szép Meta apjának több hajója járt a tengeren, a melyek saját áruit szállították s velük évente külföldre is ellátogatott, mig egyszer — Meta még akkor bölcsőben volt — a vad vihar a hajót emberestől, mindenestől a tenger fenekére temette.

Az okos anya bölcs megadással türte férjének és összes vagyonának elvesztét. Szorult helyzete dacára nemes büszkeségből nem vette igénybe barátainak, rokonainak jótékony szánalom sugalta segítségét, a melyet mindaddig gyalázatos alamizsnának tartott, mig csak saját munkája árán módot remélt arra, hogy keze szorgalmával fentarthassa magát.

jövedelmének csökkenését észre vetette volna, hiszen atyja halálakor a raktár, szekrények mind tömve voltak. A barátok falánk raja, a vigadozó cimborák könnyelmű társasága, játékosok, hízeltedők pedig s mind, a kik a rossz utra tért fiutól csak legkisebb hasznót is várhattak, jó eleve gondoskodtak arról, hogy észére ne térhessen. Egyik élvezetből a másikba ragadták s szünetlenül karmaik közt tartották, nehogy egy józan pillanat eszméletre keltse őt s kiragadja az áldozatot ragadozó karmaik közül.

De csakhamar kiapadt a pazar élet forrása. Az atyai örökség arannyal rakott hordóit az örökös egész seprűjökig lecsapolta.

Feri egy izben nagyobb összeget kért a pénztárból, pénztárosa azonban nem volt képes ura óhaját teljesíteni s az elismervény kifizetetlen küldte vissza.

Ez már nagy szöveget ütött az ifju tékozló fejébe, de azért nyakas alantására boszankodott, a kinek egyedül s épen nem saját rossz gazdálkodásának tulajdonította, hogy pénztára ily rendtelenségbe jutott. Dehogyan vett magának annyi fáradságot, hogy a dolog okát kutatta volna, hanem, miután az esztelenség szokott módszeréhez fordult oltalomért és néhány verses litániát elmenyörgött, a válát vonogató pénztárosnak kiadta a szófukar parancsot: segits!

Nosza mozgásba jöttek most az uzsorások, közvetítők, a minek eredményeképp rövid idő alatt szertelen kamatra ismét tetemes összeg vándorolt a sinylő pénztárba, mert a régi tallérokkel kirakott terem még mindig többet nyomott a hitelezők serpenyőjében, mint manapság akármiféle adóslevél.

Ez a lepel egy ideig jó szolgálatot tett, de kéz alatt

tegnap vendégszerepelt először a budapesti Nemzeti színházban. »Constantin abbé«-ban Jean hadnagyot adta s e nehéz szerepben is tisztességes sikert aratott. A »Pesti Hirlap« így ír játékaról: »A nemzeti színházban Balla Kálmán lépett fel, a ki bár Budapesten nem idegen, de a Nemzeti színház közönségének az, mert a Magyar színház drámai előadásainak szereplői közé tartozott. A vendég a »Constantin abbé«-ban Jean Raynaud-ot adta, ezt a kevés akcióju szerepet, amelyből, bizony nagy művész legyen, aki valami hatásost tud csinálni. Balla Kálmán elegáns, szép alakja a Nemzeti színház színpadán is érvényesült. Idegensége mégis meglátszott eleinte, míg a későbbi jelenetekben belemelegedett a játékba és bátrabb lett. A színpadon való mozgása elegáns, beszéde kevésbé affektált, mint amióhöz itt szokva vagyunk s ezek a kvalitásai rokonszenvenessé teszik.«

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1899. április 26. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 57.3 (súlyedő.)

Hőmérsék = 9.7 °C

» maximuma: 19.5 °C

» minimuma: 3.5 °C

Párányomás: 7.0 mm.

Relatív nedvesség: 78

Felhőzet: 10¹

Szélirány s erő: Cu. St. S. E. 2.

Csapadék 24 órai: ○

Borult, enyhe, esős.

Dr. Czirer.

Törvénykezés.

§ **Pince-ásó.** Kaszás János rádi lakos néhány hónappal ezelőtt borra szomjazván, egy éjjelen belopódzott Kún Dávid ugyanottani lakos házába és a pincét aláásva, oda bemászott s onnan százharmincnégy liter bort emelt el. A bort aztán eladta Löwenfeld Adolf rádi lakosnak huszonöt forintért, ki azonban a bort jóhiszeműleg vásárolta meg, nem tudván, hogy az lopott. Ezt az ügyet tárgyalta ma délután a kir. törvényszék, tekintettel azonban a kihallgatandó nagyszámu tanukra, a törvényszék lapunk zártáig még nem mondott ez ügyben ítéletet, melyet olvasóinkkal lapunk holnap esti számában fogjuk közölni.

§ **Gyermekgyilkos leány.** A pécsi kir. törvényszék előtt ma délelőtt már ismét lejátszódott egyike ama tragédiáknak, melyeknek hőse egy fiatal leány, ki szerelmes szívével hitt egy legény édes csábító szavában s aztán elbukott. S mire a leányka anyává lett, a csábító megugrott, ott hagyván a leánykát gyalázatával, melytől a szerencsétlan áldozat úgy igyekezett szabadulni, hogy méhmagzatát megölte. Zárt ülésben tárgyalta ezt az ügyet a pécsi kir. törvényszék, mely előtt Schmidt Klára, egy alig húsz éves berkesdi leány szerepelt vádlottként. Schmidt Klára beismerte tette, csupán ama kijelentéshez ragaszkodott, hogy a vétség elkövetésében senki sem segédkezett neki; büntársai nem voltak. A pécsi kir. törvényszék ennél fogva Schmidt Klárát a méhmagzat elhajtás vétségében bűnösnek mondta

ki és három havi fogházra ítélte. A fiatal leány védője, valamint súlyosbításért a kir. ügyész is felebbezést jelentettek be.

§ **Az ártatlan vádlott.** A párisi törvényszéken a minap anekdotaszámba menő mulatságos eset történt. A vádlottak padján ravasz-képű tolvaj ült. Azért került törvény elé, mert többek tanúsága szerint nadrágot lopott. A tárgyalás eltartott egész nap s végre azzal végződött, hogy a törvényszék bizonyítékok hiányában fölmentette a vádlottat. Mindenki gratulált a védőnek, aki fényes beszédet mondott, csak a vádlott nem mozdult el a helyéről. Szorongva ült a hozzá hasonló helyzetben levők padján és sunyi módon pislogott a tanuk felé. Az ügyvéd közben odaszólt neki, hogy mehet már hiszen fölmentették. De a vádlott nem mozdult, bár a közönség fele már eltávozott. A védő végre is dühösen morduult rá:

— Miért nem megy már a pokolba? Mit akar még?

A fölmentett tolvaj erre odahajolt az ügyvédhez és ijedten sugta a fülebe:

— Nem mehetek el addig, míg a tank a teremben vannak.

— Miért?

— Mert rajtam van a lopott nadrág.

T a n ü g y.

(**Tanítónők képesítése.** A »Miasszonyunk«-ról nevezett pécsi zárda nőtanítóképző intézetében a tanképesítési vizsgálatok f. évi

az a hir kezdett lábrakapni a városban, hogy az ebédli tallérjait titkon fölszedegették és kővel váltották fel. A dolgot aztán a hitelezők kértére törvényesen megvizsgálták és valóban úgy is találták.

Tagadni sem lehet, hogy a tarka márványból a la mosaique készült kövezet hasonlíthatatlanul jobban illik az ebédlihez, mintha régi, kopott tallérokat raknak oda, de ha a hitelezők oly kevésbe vették a tulajdonos finom izlését és rögtöni fizetést követeltek, a mi be nem következvén, csődöt kértek ellene s az apai házat tartozékos-tól, raktárostól, kerttel, külső fekvőséggel, butorral együtt elkótyavetyélték, a tulajdonost pedig, a ki védekezésül megengedett csellel akarta magát körülsáncolni, törvényesen kiköltöztették házából.

Most már késő volt a gondatlanságokon bölcselkedni, mikor a legbölcsebb elmélkedés sem segíthetett és a legüdvösebb elhatározás sem gyógyíthatta a sebet.

A mi tökéletesült korunk telfogása szerint hősünknek most — életét valami uton-módon kioltván — komoly méltósággal le kellett volna lépni a színpadról, tetszése szerint világnak mennie, vagy a torkát elvágnia, miután már hazájában mint becsületes ember úgy sem élhetett volna.

Feri azonban egyiket sem tette. A qu'en dira-t-on?*)

A mit a finomabb erkölcs a balgaság és meggon-dolatlanság féke és zabolájaul kieszelt, a fékevesztett nyomorultnak jóléte alatt eszébe sem jutott, érzéke pedig még nem volt oly finom, hogy könnyelmű tékozlása szegyenét érezni tudta volna. Olyan volt, mint az az ittas

*) Mit szól majd a világ?

dőzsölő, a ki ép kibontakozik mámorából s nem tudja emlékébe idézni, hogy mi történt vele.

Tönkre ment pazarló módjára élt. Nem szégyelte magát, de még csak nem is busult.

Szerencséjére a nagy hajótörésből megmenthette a családi kincsek pár elenyésző roncsát, melyek a nyomasztó sükségtől ideig-óráig csak megóvták őt.

Valami zúgutcába ment lakni, a melyben éven át se láttak napot, kivéve az igen hosszú napokat, a mikor unalmában egy kicsit bepillantott a magas tetők közé.

Mindene meg volt itt, a mit felette szorult állapotához mérten csak kívánhatott. Házigazdájának mértékletes asztala megóvta őt az éhségtől, a kályha a hidegtől, a földel az esőtől, a négy fal a széltől, csak a gyötrő unalom ellen nem talált orvosságot, menedéket.

Az élőködők feslett csöcseléke a jóléttel együtt szétrebbent s egykori barátai közül senki sem ismert reá. Akkortájt még az olvasás sem volt életszükséglet; hogyan is értettek volna ahhoz a mesterséghez, mikép kell a képzelet velőtlen játékaival, a mely rendszeren a nemzet legostobább fejeitől telik ki, az időt megölni. Akkor még nem is születtek érzékeny, — pädagogiai, — pszichologiai, — komikus és rémregények. Azután meg holmi ásitásra ingerlő utleírások sem emelték még szólásra vénasszonyos nyelvüket, hogy hősük kinos vergődésével untassák a tisztos közönséget.

De azért meséltek holmi vakmerő hősök kaland-jairól, a kik sárkányvadászatra vágtek, a kik óriásokat és tizenkét embernyi erejü törpéket ejtettek el.

E tettük tiszteletreméltó jutalma a hazai művészet legmagasztosabb ideálja és egyuttal a hazai elme leg-

május hó 29-én reggeli 8 órakor kezdődnek az írásbelivel s a következő napokon folytattnak. A szóbeli vizsgálatok június 14-től 17-ig bezárólag tartatnak. Azon magántanulók, kik engedélyük alapján ezuttal a IV. évfolyamról magán osztályvizsgálatot s ennek sikeres kiállása esetén egyszersmind képesítő vizsgálatot is óhajtanak tenni, engedélyokmányaikkal keresztlevelüket, orvosi, erkölcsi, működési, összes iskolai bizonyítványukat tartoznak az intézet előjáróságánál május 13-ig benyújtani. Később érkezett vagy hiányosan fölszerelt kérvények tekintetbe nem vétetnek. A IV. o. magántanulók osztályvizsgálatának írásbeli része máj. 26-án reggeli 8 órakor, a szóbeli 27-én tartatik, miért is a jelöltek máj. 25-én délután 2 órakor jelentkezni kötelesek. A tanképesítési vizsgadíj 10 frt, a magántanulóké 20 frt, az oklevél 1 frt, a mely díjak előre fizetendők. Az I., II. és III. o. magántanulók írásbeli vizsgálatára június 22-én, a szóbeli 23., 26. és 27-én lesz.

Közgazdaság.

□ **Gazdasági tudósítás.** Kaposszekcsői levelezőnk írja: A tartós szárazság után végre csöndes meleg eső köszöntött be, a mit már nagynehezen is vártak a gazdák, mert a vetések satnyulni kezdtek, most azonban, hogy kaptak egy kis csapadékot, rohamosan kezdenek fejlődni. A rozs szárba kezd indulni, fejlődésére nézve egészséges. Az árpa nem a legjobb terméssel biztat, mert sok helyütt ritka, ellenben a zab igen jónak mondható. A takarmányrépát már elvetették a gazdák, sőt helyenkint már ki is kelt. A munkáviszonyok eléggé kedvezők.

□ **Állatjárványok.** Megyénkben a legújabb kimutatás szerint az állatjárványok állása a következő: Veszétség: Mohács 1 udv. Takonykór és bőrtéreg: Sósvertike 1 udvar. Sertésorbánc: Csúza 9 udvar, Garé 6 udvar, Magyar-Szék 8 udvar, Vaiszló 1 udvar, összesen 4 község 24 udvar. Sertésvész: Bozsok 1 udvar, Gyűd 9 udvar, Lancsuk 1 udvar, Magyar-Mecske 1 udvar, Szellő 7 udvar, Szőke 6 udvar, Vasas 1 udvar, Véménd 1 udvar, összesen 8 község. Somogy megyében lépfene 2 községben 2 udvarban, veszétség 1 községben 1 udvarban, bőrféreg 4 községben 4 udvarban, ragados száj és körömfájás 1 községben 1 udvarban, hólyagos kiütés 3 községben 3 udvarban, rühkór 4 községben 5 udvarban, sertésorbánc 1 községben 1 udvarban és sertésvész 11 községben uralkodik. Tolnamegyében veszétség 3 községben 3 udvarban és sertésvész 11 községben uralkodik.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április hó 25-én. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Széll Kálmán felelt egy csomó interpellációra, melyeket még Bánffyhoz és Perczelhez intézett több képviselő s az interpellálók a válaszokat mind tudomásul vették az egy Bartha Ödön kivételével, kinek a bosnyák kölcsön dolgában adott miniszterelnöki feleletre nézve közjogi aggódalmi vannak.

Érdekes volt a Pichlernek adott válasz Lueger és a világosi román gyűlés ügyében,

melyre nézve Széll kijelentette, hogy az interpelláló által említett adatok valótlanok.

Pichler Győző elvárta volna a miniszterelnöktől, hogy Luegernek a magyarok elleni piszkolódásaira, amilyen ennek az alsóausztriai tartománygyűlésen tegnap mondott beszéde is volt, megrovó megjegyzést tegyen.

Széll Kálmán erre azt felelte, hogy nem tartja méltónak a magyar parlamentben mindenféle jogtalan, oktalan, bombasztikus puffogásokkal polemizálni. (Zajos helyeslés.)

Bolgárnak a borhamisítások ügyében tett interpellációjára azt felelte Széll, hogy ez ügyben a kormány a legerélyesebben jár el s ezt a kijelentést általános helyeslés kísérte.

Major Ferencnek a kínai foglalás ügyében azt felelte, hogy ilyen terv nem létezik. (Éljenzés.)

Major erre a függetlenségiak folytonos közbeszólásai közben fejtegette, hogy igenis szükségünk van a kínai piacra s azért erősíteni kell a tengeri hajóhadat.

Thaly Kálmán és mások erre közbekiáltottak: Soha se adunk erre egy krajcárt sem. Onálló vámterület kell nekünk, nem kínai terület!

Ülés végén Pader Rezső interpellálta Széllt az igazságügyminiszter által a lelkészekre vonatkozólag a bíróságokhoz intézett rendelet miatt, a mely cabinet noirt akar teremteni.

Holnap kezdi meg a Ház a kuriai bíróságok tárgyalását.

TÁVIRATOK.

— **A Figaro leleplezései.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Figaro a Dreyfus-ügy titkos irataiból közli Cingnet századosnak, Barthou és Guerin miniszterek vallomásait. Cingnet elmondja a Dreyfust terhelő kémkedési eseteket s megemlíti, hogy a hirszerző iroda a tisztviselő elődjénél talált elégetett papírok által tudomást szerzett arról, hogy a lövegek melinittel való töltésének titkát a nagyhatalmaknál elárulták.

— **Hohenwart halála.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Hohenwart volt osztrák miniszterelnök, az osztrák állami számvevőszék elnöke ma Bécsben meghalt.

Laptulajdonos	Felelős szerkesztő
SHAUTTER GUSZTÁV	PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF	kiadó.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. április 26.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.56; későbbi szállítás: 8.19. — Tengeri, májusra: 5.44. — Rozs, májusra: 8.24. — Zab, őszre: —.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Oszirák hitelrészvény: 358.—. — Magyar hitelrészvény: 380.50 — Államvasut: 362.60.

HIRDETÉSEK.

9545. sz.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mihalyev Dávid karancsi lakos végrehajthatónak, Gyurin Fila darázi lakos végrehajtást szenvedett ellen 50 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. járásbiróság területén lévő, Darázs községben az 596. sz. tjkvben felvett 197, 198. és 4040. hrsz. ingatlanból Gyurin Fila hányadára 153 frt; 1326. hrsz. — 6 frt 84 kr. váltással terhelt ingatlanból Gyurin Fila részére 188 frt; 1910. hrsz. — 2 frt 88 kr. váltással terhelt ingatlanra a V. T. 156. §-a alapján egészben, tehát Gyurin Mátó felehányadára is, 30 frt; 2007. hrsz. — 23 frt 73 kr. váltással terhelt ingatlanból Gyurin Fila fele hányadára 160 frt; a darázi 1256. sz. tjkvben felvett 422. hrsz. ingatlanból Gyurin Fila hányadára 132 frt becsárban mint kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi május hó 20. napján délelőtt 10 órakor Darázs községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni loznak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékáig, vagyis 15 frt 30 krt., 18 frt 80 krt., 3 frtot, 16 frtot, 13 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal [számított s az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazs. ügy. miniszt. rend. 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságnál, 1898. évi decz. hó 21-én.

Székács,
kir. albiró.

Pályázati hirdetmény.

A pécsi keresk. ifjusági casino és pécsi keresk. alkalmazottak betegsegélyző pénztára együttes pályázatot hirdet a megüresedett és 400 frt évi fizetéssel, szabad lakás, fűtés és világítással javadalmazott

szolgai és pénzbeszedői

állásra. — Pályázhat minden feddhetlen előéletű, nős, jó írással bíró nagykorú egyén, ki a helyi viszonyokat is ismeri és képesítve van arra, hogy a casino helyiségében a vendéglősszerű kiszolgálást az azzal járó teendőkkal eláthassa. Óvadék fejében 400 frt készpénzben vagy óvadékképes papirban leteendő.

Pályázati kérvények a keresk. ifj. casino elnökénél, Justus Miksa urnál (Irgalmasok-u.) nyújtandók be, hol egyuttal bővebb felvilágosítások is nyerhetők.

Pécs, 1899. április 26-án.

A pécsi keresk. ifj. casino
elnöksége.

Különféle

Styria-kerékpárok

raktár felhagyása miatt gyári áron alul eladók

Király-utca 38. sz. alatt.

Ugyanott több hektoliter saját termésű

kitünő fehér ó-bor

és

gyökeres szőlővessző (Monticola)

eladó.

Hirdetések jutányos áron vétetnek föl kiadóhivatalunkban.

Kert megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására adni, hogy a vendéglőmhöz tartozó

kerthelyiséget

(mohácsi-országot 10. sz.)

vasárnap, f. hó 30-án ünnepélyesen megnyitom.

☞ Szép árnyas helyiség. ☜

Vasár- és ünnepnapokon délután az első pécsi tamburás zenekar hangversenyez.

Főtörekvésem oda irányul, hogy természetes és jó boraimmal, Scholz Antal és Fia-czég kitünő sörével, valamint hideg étek pontos és szolid kiszolgálása által a n. t. vendégeim igényeit kielégítem.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok

mély tisztelettel

Baka József

vendéglős.

Magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjegy főáruda

Teleki Zsigmond Pécssett.

Milyen nyereményeket fizet ki a negyedik sorsjáték?

A legszerencsésebb esetben

1,000.000 koronát

de feltétlenül		Korona	Korona
1	jutalom	á 600,000	600,000
1	nyeremény	400,000	400,000
1	"	200,000	200,000
2	"	100,000	200,000
1	"	90,000	90,000
1	"	80,000	80,000
1	"	70,000	70,000
2	"	60,000	120,000
1	"	40,000	40,000
5	"	30,000	150,000
1	"	25,000	25,000
7	"	20,000	140,000
3	"	15,000	45,000
31	"	10,000	310,000
67	"	5000	335,000
3	"	3000	9000
432	"	2000	864,000
763	"	1000	763,000
1238	"	500	619,000
90	"	300	27,000
31700	"	200	6.340,000
3900	"	130	637,000
6850	"	á 100 80, 40	433,000
50000 drb. nyerem. és 1 jutalom kor.			13.160,000

Mikor sorsoltatnak ki a sorsjegyek?

Az I. osztályb. május 18. és 19-én 3000 drb.

A II. osztályb. jun. 14. és 16-án 4000 drb.

A III. osztályb. jul. 11., 12. és 13-án 5000 drb.

A IV. osztályb. auguszt. 2. és 3-án 4000 drb.

Az V. osztályb. auguszt. 23. és 24-én 4000 drb.

A VI. osztályb. szept. 13-tól kezdve

bezárólag október 11-éig

30000 drb.

50000 drb.

Mibe kerül egy egész osztálysorsjegy?

Az első osztályhoz: 6 frt, a második osztályhoz: 10 frt, a harmadik osztályhoz: 16 frt, a negyedik osztályhoz: 20 frt, az ötödik osztályhoz: 16 frt és a hatodik osztályhoz: 12 frt, vagy mind a hat osztályra 80 frt. Ki egy későbbi osztályba lép köteles az előző osztályokat megfizetni, azért ajánlatos mindjárt az első osztálynál a sorsjegyet megvenni.

Milyen részletekben adatnak ki az osztálysorsjegyek?

Egész-, fél-, negyed- és nyolczadokban.

Hogy történik a megrendelés a legcélszerűbben?

Postautalvánnyal, melylyel a kívánt részlet értéke mindjárt beküldhető.

Vevőim micsoda előnyben részesülnek?

A befizetések postatakarékpénztári befizetési lapjaimmal bérmentve történik. Mindenki hivatalos játék'ervet és minden huzás után hivatalos nyereménykimutatást kap. Minden nagyobb nyereményt sürgönyileg tudatok. A hivatalos nyereménykimutatás megjelenése után a nyereményeket készpénzben azonnal kifizetem. Pontos kiszolgálás a legnagyobb előzékenységgel.

Főárudám már számos főnyereményt kifizetett és a szerencse már sok vevőmnnek kedvezett.

Az első osztály huzása május 18. és 19-én történik.

Árak: $\frac{1}{4}$ 6 frt, $\frac{1}{2}$ 3 frt, $\frac{1}{4}$ 1 frt 50 kr., $\frac{1}{8}$ 75 kr.

Megrendelések TELEKI ZSIGMOND főelárusítóhoz Pécssett címzendők.